Глава първа

Джън Ши'ин насън съзерцава камък необикновен,
Дзя Юцун в суетния свят богата девойка залюбва.

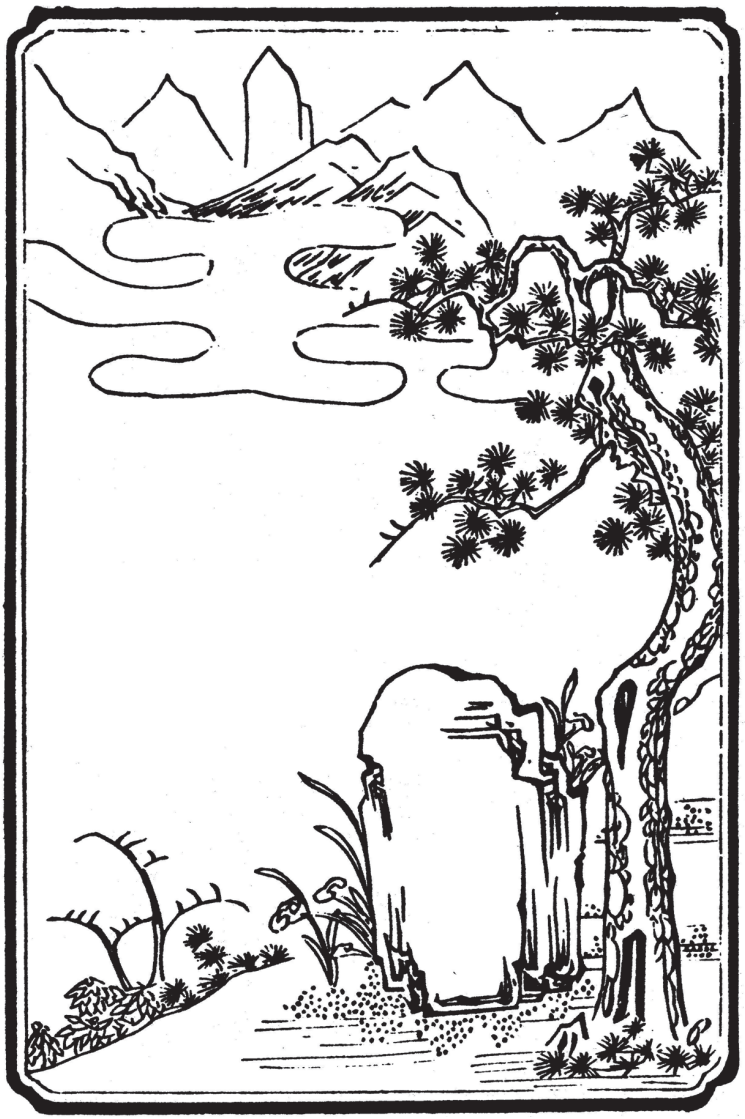

Камъкът

С този свитък начева първата глава на нашата история. Сам писателят ѝ казва: „Преди време, след като бях преживял мечти и илюзии, реших да изобразя истината, като я скрия в иносказанието на ‘драгоценния камък на духовно проникновение’. Така написах тая книга, наречена ‘Записки за камъка’. Този смисъл вложих и в имената на героите: Джън Ши’ин[1] и тъй нататък.“ Ала що за случки и що за люде са описани в книгата? Нека сам авторът разкаже.

В този свят, потънал в праха на суетата, аз не извърших нищо смислено; припомних си случайно девойките, които в ония дни познавах, и след като старателно ги сравних помежду им, осъзнах, че всички те ме превъзхождаха и по обноски, и по познания. Трябва да призная, че макар и мъж с осанка, хубавец, аз бях надминат от тези момичета. Срамът ми беше огромен, ала разкаянието ми – без полза, тъй като нищо вече не може да се върне, да се поправи. Затова сега желая да събера и разглася в Поднебесната всичко преживяно: как, облягайки се на Небесната благосклонност[2] и заслугите на предците, аз живях в сърма и коприна, насищах се със скъпи и изискани ястия, как въпреки това пренебрегнах милостивите бащини съвети и братски увещания, доброжелателните напътствия на учители и приятели, докато не изпаднах в сегашното

---

[1] Джън Ши’ин (甄士隱) е един от основните герои в повествованието. Името му, както много имена в романа, съдържа игра на думи – неговото произношение съвпада с израза „джън ши ин“ (真事隱), „истинската история остава скрита“. В китайската литература „Сън в алени покои“ е една от книгите с най-много алюзии, вложени в лични и географски имена, например *Дзя Юцун* 賈雨村 звучи като 假語存, тоест „вложени слова лъжовни“.

[2] В древен Китай китайският император е наричан „син на Небето“, тук под „Небесна благосклонност“ следва да разбираме „височайшата милост на императора“.

греховно състояние на човек, преживял безпътно половината си живот, без да придобие и най-малкото полезно знание. Знам, неизброими са греховете ми, ала сред познайниците ми има такива знатни девойки, които в никакъв случай не бих желал да потънат в забвение, само и само за да прикрия моята негодност и премълча недостатъците си. Затова сегашните стени от лиани, прозорци от тръстика, легло от сплетени въжета и глинено огнище[3] не ще възпрат сърцето ми! Още повече, че утринният вятър и захождащата месечина, върбите край стълбището и цветята в двора вливат в душата ми такова вдъхновение, че пръстите сами започват да движат четката. Макар и да съм невежа и слаб в писането, не виждам пречка да опиша всичко с груби думи и простолюдни изрази[4] – дори такъв разказ ще прослави имената на ония знатни девойки, а може и да разсее временно скуката и да увлече мислите на читателя, – нима туй не е уместно? Затова и реших да говоря за Дзя Юцун и прочие. Освен това в книгата си често използвам думи като „блян“, „мечтание“ и тям подобни, тъй като това е и нейната основна цел – едновременно с историите в нея да пробужда съзнанието на читателя за тази истина[5].

Читателю, знаеш ли откъде се е появила тази книга? Ако ти кажа, това може и да ти се стори нелепо, ала ако вникнеш по-дълбоко, то ще ти стане много интересно.

Както разказва историята, когато Ню Уа топеше камъни, за да подпре небето[6], в планината Дахуан („Велика пустош“) на ка-

---

[3] Алюзия за крайно беден начин на живот. Образният език на Цао Сюецин е ненадминат в китайската класика, в него проза и поезия се преплитат в неотразима красота и са съчетани по подобие на извисените планини и разлетите реки в традиционната китайска живопис – висота и ширина, мелодия и ритъм, звук и смисъл пеят заедно и се изливат в образ след образ, изтъкани от хилядолетна литературна традиция. Поради това предпочитам да оставя непокътната образността на оригинала дори с цената на умножен брой обяснителни бележки.

[4] Игра на думи: дзя-ю-цун-йен (假語村言) – първите три йероглифа се произнасят също като името на един от героите на романа, Дзя Юцун.

[5] Тоест че животът преминава като сън, богатството отлита като облак, и авторът съветва четящите да не се опияняват от преходните богатства, слава и наслаждения.

[6] Древнокитайският мит за това как богинята Ню Уа разтапя камъни за да поправи небето. Според този мит Ню Уа е по-малката сестра на Фу Си – легендарният първи император на Китай, двамата

нарата Удзи („Безсмислие“) тя разтопи и направи 36 501 камъка, високи 12 *джана*[7] и с квадратна обиколка от 24 *джана*. От всички тези камъни тя употреби само 36 500, а един не ѝ влезе в работа и тя го захвърли под връх „Синия хребет“[8]. Незнайно как, след като Камъкът бе претопен, той придоби духовен разум и способност да се придвижва от едно място на друго, а също и да променя големината си. И като видя, че всички останали камъни бяха взети, за да възпълнят небесата, а той единствен остана неизбран и непотребен, Камъкът се изпълни с разкаяние и срам и тъгуваше ден и нощ.

Един ден, както си въздишаше скръбно, той неочаквано съзря в далечината двама монаси – будист и даоист, които идеха към него. Видът им беше необикновен, обликът им – изключителен. Дойдоха те в подножието на Синия хребет, постлаха си на земята и седнаха да разговарят. Когато видяха този прозрачен и лъчистоясен камък, който беше се смалил до размерите на висулка на ветрило, те се трогнаха от красотата му. Будисткият монах го вдигна върху дланта си и с усмивка рече:

– Наглед ти си досущ като вълшебна вещ, ала в действителност от тебе няма полза. Трябва да издълбая върху тебе няколко думи, за да може като те види някой тозчас да узнае, че си необикновен, сетне да те отнеса в някое процъфтяващо и изпълнено с блага царство, всред род знатен и богато образован, който обитава места тънещи всред китни цветя и зелени върби, и краища, изпълнени с красавици и богатства, там да си живееш.

При тези думи Камъкът се възрадва и попита:

– Мога ли да узная какви думи ще издълбаете? Къде ще ме отнесете? Почтително се надявам да ме просветите!

На това будисткият монах отвърна с усмивка:

– Засега не питай, подир ден-два сам ще узнаеш.

се вземат за мъж и жена и стават родоначалници на човечеството. Ню Уа сътворява човека от жълта пръст и преумножава човешкия род. Неочаквано небето рухва и земята се продънва, вилнеят ужасни пожари, вредом се разлива огромен потоп, всъде се скитат диви зверове и човечеството е пред прага на гибелта си. Това кара Ню Уа да се завтече и разтопи петоцветни камъни, и като пречупи нозете на гигантската морска костенурка *ао*, с тях да подпре от четири страни небесата и да оосвободи човечеството от това крайно бедствие.

[7] 1 джан = 3,33 м.

[8] Отново игра на думи – това място е измислено от Цао Сюецин и звучи като „цин гън“, „корен на любовни чувства“, намек за чувствителното сърце на главния герой Дзя Баою.

Като рече това, монахът го мушна в ръкава си и заедно с даоиста с плавни стъпки се отдалечиха и изгубиха в неизвестна посока.

Не се знае колко века или калпи[9] се смениха, докле се появи друг даоист с прозвището Кункун („Велика празнота“), който се стремеше към познанието на Дао и постигането на безсмъртие. Минавайки покрай Синия хребет край канарата Удзи в планината Дахуан той неочаквано видя огромен камък, върху който личаха писмена, разказващи за съдбините на тоя камък. Даоистът Кункун внимателно ги разгледа от началото – писмената му разкриха, че този камък бил непотребен за поправяне на небесата и как, преобразен в призрачен облик, той бил върнат в света, въдворен всред простосмъртните от великия учител Манман („Безбрежният“) и просветления с безсмъртие Мяомяо („Необятният“), и как щял да бъде преведен отново на Отвъдния бряг[10] – отгоре се разказваше за мястото, където камъкът бил хвърлен, домът, където беше се родил, както и други дреболии от семейния живот, любовни истории от моминските покои, стихове и гатанки, при туй нищо не бе пропуснато. Единствено годините на управляващата династия бяха заличени. Отзад пък бе изписано следното будистко четиристишие:

За небесата светли се оказах непотребен,
неправедно заточиха ме сред света суетен;
от всичко с мене станало – и приживе, и сетне, –
кой би изплел предание вълшебно?

Прочете го веднъж даоистът Кункун и разбра, че този камък има история, затуй му продума:

– Братко Камъко, на тебе ти се струва, че тази твоя история е достатъчно интересна, за да бъде издълбана върху тебе и ти искаш тя да се разпространи по света като вълшебно предание. А според мене, първо, тя не е датирана към никоя династия и никое време; второ, в нея няма и думица за велики и предани служители на трона, мъдри в управлението и умели в облагородяването на човешките нрави, тук се разказва само за някакви девойки, изпъкващи

[9] Според будистката космология калпата (от санскрит, кит. 劫勵) е завършен период на съществуване на Вселената или едно „завъртане на колелото на времето“ на вселената, съпоставимо понятие от класическата гръцка космология е „еонът“.

[10] В будистката терминология обозначава нирваната, животът без превъплъщения в отвъдното.

единствено със силни чувства или глупави увлечения, или пък с недостатъчен талант и невзрачни добродетели. Дори да я препиша, от нея няма да стане интересна книга.

Както се и очакваше, Камъкът отговори:

– Учителю мой, как може да сте тъй неразсъдлив? Нима неофициалните истории от миналото не ползват лъжливо имената на династията Хан или пък Тан? Нима записаното върху мене, камъка, не е по-добро? – аз не прибягвам към лъжи, а просто разказвам за преживяното на дело и така повествованието ми е и необикновено, и различно. При това онези неофициални истории са изпълнени с безчет разкази, с които или се почерня ликът на благородници, или се хвърля укор в лицето на честни съпруги, в тях има и много разврат и насилие! В тях са включени и такива описания на „ветрени повеи и лунно сияние“[11], чиято непристойност и вонящо безсрамие могат с лекота да покварят малолетните читатели. Що се отнася пък до книгите за даровити юноши и девойки-хубавици, о! – още от първата страница те разказват истории като тази за Джуо Уундзюн[12] или за Дзъ Дзиен[13]: и хиляда глави да прочетеш, все едно четеш една и съща история, и хиляди герои да срещнеш в тях – все едно гледаш едно и също лице, и рано или късно все ще попаднеш на някакво развратно описание. Когато пък авторът пожелае да вложи от себе си два-три любовни стиха, той измисля скучни имена за любимия и любимата, сетне внася сред действието някакъв банален негодник, който да им пречи и да се държи като театрален клоун. И което е още по-обидно, влага в устата им непоносимо древни изрази и ако те не редят поучителни слова, то си служат с високопарен език, за да блесне умът им! Всичко това е далеч от разумността и е пълно с противоречивост. Не, тези книги не могат да се сравнят с моя разказ за опита ми от половин век, за лично видените, лично чутите девойки, и макар да не смея да твърдя, че те са тъй изрядни като лицата от книгите на прежни векове, ала като се взреш в техния житейски път, ти също можеш да забравиш тъгата и да разсееш скуката. За няколкото не-

---

[11] Образен израз за еротично любовни елементи в повествованието на някои романи от времето на Цао Сюецин.

[12] Девица от дин. Хан, дъщеря на Джуо Уансун, умна и прекрасна жена, която рано овдовява и пристава на Съма Сянжу, за нея разказва Съма Циен в „Исторически записки“.

[13] Дзъ Дзиен е другото име на даровития поет Цао Джи от времето на Трицарствието.

изящни стиха пък ще кажа, че и с тях човек може да се смее тъй сърдечно, че оризът да изхвърчи от устата му и виното да се разлее по него. А пък всички описани тук срещи и раздели, радости и скърби, времена на възход и падение, са плод на опита и отразяват фактите – не съм посмял да добавя и малко нещо от себе си, което да намали истинността им. Надявам се само когато народът се пробуди от пиянство и сън, или когато се отърве от заетостта си и подири забвение на скърбите си, да се позабавлява с тази история – тогава не само ще отмие вехтата прах и ще захване нещо ново, но и ще спести някоя друга година живот и сили, като не ги пилее вече в суетни и безсмислени занимания и стремежи. Какво мислите за това, Учителю?

Като чу това, даоисткият монах Кункун дълго размишлява и отново прочете тези „Записки за Камъка". И понеже видя, че основната идея не е нищо повече от мисли за любовта и че записаното отразява действителността каквато е, но в никакъв случай не накърнява добронравието със съблазън към разврат, той преписа цялата история от игла до конец, за да я разпространи в света като повест за удивителни неща. Ето как даоистът Велика празнота позна как празнотата ражда чувствената красота, а красотата ражда страстите, които се предават на чувствената красота, чието съзерцаване води към осъзнаване на празнотата. Вследствие на това той промени името си на „Страстния монах", а името на повестта той преправи от „Записки за Камъка" на „Хроники на Страстния монах"[14]. Кун Мейси от Източно Лу я назовава „Драгоценно огледало на любовта"[15]. Подир това Цао Сюецин се труди над книгата десет години в дома „Дао Хун" („Печал за аленото"), пет пъти добавя и съкращава, състави ѝ съдържание и я раздели на глави, като отново промени името ѝ на „Дванайсетте девойки от Дзинлин", при което съчини и четиристишие – именно такъв е произходът на „Записки за Камъка". Ето и самото стихотворение:

---

[14] Това е друго название на „Сън в алени покои" – даоистът Велика празнота, след като прочел думите на камъка, прозрял празнотата на наслажденията и чувствата и чрез тази промяна на името на книгата авторът внушава химерността на всички чувствени увлечения.

[15] Буквално „Драгоценно огледало на вятъра и луната", още едно название на „Сън в алени покои" – то идва от легендата за вълшебното огледало, изнамерено от феята Дзинхуан: когато се гледа откъм предната му страна, в него виждаме красавица, когато обаче погледнем откъм обратната му страна, виждаме скелет.

Книга, изпълнена с думи безумни,
листи с горчиви сълзи напоени,
Всички мълвят, че е авторът луд –
кой би разбрал вкуса, в тях утаен?

И тъй, произходът на „Записки за Камъка“ вече се изясни, ала все още не се знае какви хора и какви събития са записани върху него? Досточтими читатели, послушайте сега!

Върху Камъка пишеше следното.

В ония дни, когато земята на югоизток потъна, имаше един град, назован Гусу[16]. В този град имаше място, наричано Чанмън („Западни врати“), всред земния свят то бе прочуто с това, че там живееха първите и вторите по богатство и изисканост люде. Вън от тези Западни врати се намираше улицата Ши Ли („Десет ли“), в нея беше разположена алеята Жън Цин („Човеколюбие и чистота“), там пък имаше древен храм и понеже мястото беше тясно, всички наричаха този храм Хулу („Кратунка“). В близост до храма живееше семейството на селски аристократ, чиято фамилия беше Джън, а името Фей, прозвището му пък беше Ши’ин. Главната му жена беше от рода Фън, имаше добродетелен нрави, дълбоко познаваше правилата за благоприличие и дълг. И макар семейството му да беше недотам заможно, то си бе спечелило добро име по тия места. Защото този Джън Ши’ин бе по природа безразличен към славата и златото, не се стремеше да се прочуе или издигне в обществото, всекидневното му щастие се състоеше в любуване на цветята, садене на бамбук, пиене на вино и напяване на поезия[17], с което той приличаше на даоистки светец. Едно само не му достигаше – половин век бе преживял, ала не се бе сдобил с мъжка рожба. Имаше си само една дъщеря, чието млечно име[18] беше Инлиен – тя тъкмо бе навършила три години.

Беше жежък и протяжен летен ден, Ши’ин седеше безразлично в стаята с книгите, свитъкът в ръката му натежа и той го изпусна, опря глава в столчето за чай и се предаде на дрямка. В омаята на съня неусетно му се пристори, че е попаднал на някакво неизвестно място. Внезапно от далечината той видя към него да идват

---

[16] Гусу е названието на град Суджоу в провинция Дзянсу, това название идва от името на близката планина Гусу-шан.

[17] Традиционното четене на класическа поезия на глас е подобно на напяване.

[18] Името, което детето получава след раждането си.

двама монаси – будист и даоист, те вървяха и разговаряха. От разговора им той можа да дочуе как даоистът попита:

– Ти взе тази вещ, къде възнамеряваш да я отнесеш?

При тия думи будисткият монах се усмихна:

– Успокой се! В момента се завързва една любовна история, която скоро ще дойде до развръзка; влюбените обаче все още не са се родили на света. Нека използваме тази сгода и вмъкнем тази вещ посред тях, за да може и тя да поживее сред хората.

На това даоисткият монах отговори:

– Значи нови любовни мечтатели ще дойдат на света да страдат? Едно само не знам: къде ще се явят и на кое място ще слязат?

На това будисткият монах отвърна:

– Ако ти разкажа тази история, ще има да се смееш. В ония времена този Камък не влезе в работа на Господарката Уа и по тази причина той се оказа напълно свободен да скита блажено гдето му сърце иска. Един ден той дойде до владенията на феята Дзинхуан[19], а тя знаеше, че този Камък има интересно минало, затова и му позволи да остане в „Двореца на божурените зари“, където го нарече служител на Свещения камък *ин*. Ала той често се разхождаше по брега на реката Лин в западния край[20]. Там, на брега на тази река, край скалата Сан Шън („Три съществувания“) той съгледа вълшебната трева Вишнева перла[21]. Тя беше изумително очарователна и той взе ден подир ден да я напоява с медена роса, от което дните и годините на Вишнева перла се продължиха до неизброимост. Тя се наслаждаваше на най-чистите есенции на небето и земята и се поеше с благодатната роса, вследствие на това се откъсна от утробата на храста и прие вид на човек – превърна се в прекрасна девойка, която по цял ден скиташе отвъд пределите на

[19] Богиня на любовта и красотата, владетелка на „Илюзорната страна на великата пустота“ (вж. глава пета).

[20] Запад тук – според будистките понятия – обозначава този край на света, където цари блаженство, поради което той също носи названия като „Земя на Буда“, „Чиста земя на Запада“, „Чисто царство на Запада“. Реката Лин също има символично значение, „лин“ означава духовен.

[21] Трите съществувания (или въплъщения) е будистки термин, означаващ предишния, сегашния и бъдещия живот, а „вълшебната трева Вишнева перла“ е израз, измислен от Цао Сюецин като предишно въплъщение на едно от главните действащи лица в романа, девойката Лин Дайю.

„Небето на скръбта от разлъката“[22]. Когато огладнееше, тя се хранеше с „плодовете на тайната любов“, ожаднееше ли пък, пиеше „водите, упояващи с печал“[23]. Ала тъкмо защото не беше се отблагодарила за изливаните върху нея благодеяния, от съзнанието за това цялата ѝ вътрешност тегнеше от мъка. Вишнева перла често си казваше: „Той ми дари благодатта на своя дъжд и роса, ала аз няма с какво да му се отплатя за тази любов. Ако той слезе на света и стане човек, аз бих го последвала навсякъде и бих му отдала всичките сълзи, що мога да пролея през живота си, за да му върна някак дълга си.“ Тази случка бе причината много страстни души да поискат да слязат на света, за да преживеят съдбите си на тоя илюзорен свят. Сред тях беше и вълшебната трева Вишнева перла. Именно днес е денят, в който трябва да стане въплъщението на този Камък, аз нарочно дойдох и го доведох пред съдилището на феята Дзинхуан, записах го в списъка ѝ, за да се въплъти и той заедно с тези грешни души на сладострастници, за да приключим веднъж завинаги това дело.

Тогава даоисткият монах рече:

– Това наистина е смешно, никога не съм чувал подобен израз, „да се отплатиш със сълзи“. Имайки тази възможност, защо да не слезем в света и ние с тебе, за да освободим от кръга на страдалните превъплъщения поне някои от тях? Мигар това не е проява на заслуга и добродетел?

– Съвсем същото си мислех и аз – рече будистът. – Нека тогава идем в двореца на феята Дзинхуан, за да ѝ предадем това глупаво нещо и се отървем от него, после да изчакаме времето, когато тези грешни развратни души се въплътят, та и ние с тебе слезем с тях. Сега вече половината от тях са се спуснали в греховния свят и все още не са се събрали всички.

Даоисткият монах се съгласи:

– Щом е тъй, тръгвам и аз с тебе.

Казват още, че Джън Ши’ин разбрал всичко чуто и не могъл да се стърпи, но се приближил до тях и усмихнат рекъл:

---

[22] От китайската пословица: „Има трийсет и три небеса, най-високо от тях е Небето на скръбта от разлъката; има четиристотин и четири болести, най-горчива от тях е любовната мъка.“

[23] Измислени от автора названия. Първото от тях е алюзия за чувствата на Лин Дайю към Дзя Баою, родени в мига на първата им среща, но потискани от нея дълбоко в сърцето ѝ, а второто – за това, че по-късно Лин Дайю ще се потопи в горчивото море на дълбока печал.

– Поклон вам, двамина свети наставници!

Монасите побързали да отвърнат на това с ответен поклон и поздрав. После Ши'ин казал:

– Случайно чух вашите разкази за съдби и въплъщения – такива думи хората в света чуват действително рядко. Ала покорният ви ученик е неук и слаб по ум, поради това не можа да разбере всичко и докрай. Ако ме удостоите с великата милост да просветите тъпоумието ми и да ми разкриете всичко подробно, тогава смиреният ви последовател ще ви изслуша с пълно внимание, поне малко ще се вразуми, а може и да се избави от мъките на ада.

Двамата свещени наставници с усмивка отвърнаха:

– Това е велика тайна, която не може да бъде разкрита предварително. Когато настане оня час, ти просто не трябва да забравяш нас двамата и тогава ще можеш да избегнеш огнената яма.

Като чу това, на Ши'ин му стана неудобно да пита повече, затова се засмя и рече:

– Действително тайният замисъл не може да бъде разкрит, ала тъкмо сега вие споменахте някакво „глупаво нещо", по каква причина? Ако не, ще ми позволите ли поне да го видя?

На това будисткият монах отвърна:

– Щом можа да попиташ за това нещо, то значи съдбата ти е отредила да го зърнеш веднъж.

Като каза това, той извади Камъка и го подаде на Ши'ин. Когато последният го пое и го погледна, „това нещо" се оказа светъл и прекрасен камък-нефрит, върху който ясно личаха четири издълбани йероглифа: *Драгоценен камък на духовно проникновение*. Отзад на Камъка пък имаше няколко реда дребни йероглифи. Тъкмо когато Ши'ин искаше да ги разгледа по-внимателно, будисткият монах рече, че вече са стигнали до границата на видението и затова силом го измъкна от ръката му. След това заедно с даоиста преминаха през една огромна каменна арка, върху която имаше други четири йероглифа, а именно: „Илюзорна страна на великата пустота." От двете им страни по колоните се спущаха двойка успоредни стихове[24], сиреч:

[24] От древни времена в Китай битува традицията да се поставят вертикални стихотворни надписи от двете страни на двери, край мемориални паметници и пр. Обикновено те са огледални по стил и дори по граматична структура.

Кога лъжата стане истина –
и истината е лъжа.
Където нищото броят за нещо –
там и нещото е нищо.

Ши'ин понечи и той да ги последва и да прекрачи в страната на илюзиите и тъкмо бе повдигнал крак, когато ненадейно чу такъв гръмотевичен глас, сякаш планините се срутват и земята се продънва. Той издаде силен вик и когато очите му се разсъниха, можа да види единствено прежурящото лятно слънце, оклюмалите от припека бананови дървета, и забрави половината от това, що бе видял в съня си. После зърна към него да идва дойката с Инлиен на ръце и му се стори, че с всеки изминат ден дъщеря му става все по-хубава – като дялан снежнобял мрамор – и по-ненагледна, затова той протегна ръце да я поеме и я гушна в пазвата си, поигра си малко с нея и отново я занесе на улицата, та да погледа кипежа на народния сбор[25].

Тъкмо искаше да си влезе у дома, когато зърна откъм другия край на улицата да се задават един будистки и един даоистки монах – първият бе босоног и с крастава глава, вторият пък хром и с чорлава глава, те идваха все по-близо, ръкомахайки, смеейки се и бърборейки като умопобъркани. Когато стигнаха до мястото, където стоеше, те видяха Ши'ин прегърнал Инлиен и будисткият монах гръмко зарида, говорейки на Ши'ин:

– Милостиви благодетелю! Защо си прегърнал това даровито, ала обречено на злочестини същество, което ще донесе на родителите си само беди?

Като чу това, Ши'ин си помисли, че туй са думи на луд човек и затова не им обърна внимание. Ала будисткият монах додаде:

– Дай ми я, дай ми я!

Ши'ин не можа да сдържи негодуванието си, стисна по-здраво момичето в прегръдката си и се обърна да си тръгне. Той тъкмо се канеше да се прибере, когато будисткият монах, сочейки го с пръст, избухна в смях, след което изпя следното стихотворение:

---

[25] 過會 е нещо сходно с народните сборове у нас, ала религиозното му съдържание е коренно различно. Това е молитвен празник в навечерието на новолетието, което народът празнува с много шум и различни представления на народно изкуство, наречени събирателно 會, тоест „сбор, събор", които често пъти се извършват по улиците.

Присмивам се на глупостта ти:
това дете отхрани с нежност,
но лилията ще се бори
всуѐ със сипеите снежни.[26]

Внимавай! Мине ли сияен
Фенереният празник[27]*, знай –*
едва щом пламъкът угасне
смирен, димът ще се разсей!

Ши'ин ясно чу всичко и сърцето му се смути, ала тъкмо щеше да попита за смисъла, когато чу даоисткият монах да казва:

– Ти и аз не бива да вървим заедно, нека тук се разделим, та всеки от нас сам да се препитава. Подир три калпи ще те чакам в планината Бейман[28], като се срещнем там, ще потеглим към Илюзорната страна на великата пустота, за да заличим това дело от свитъка на феята Дзинхуан.

На това будисткият монах отвърна:

– Чудесно! Чудесно!

И като свършиха разговора, двамата се разделиха и се изгубиха от погледа.

А Ши'ин си мислеше: „Тези двамата не се явиха току-така! Трябваше да ги попитам едно-друго, ала за жалост вече е твърде късно!"

---

[26] *Лилия,* или по-точно цвят на растението „воден орех", е намек за дъщерята на Джън Ши'ин, Инлиен, чието име по-късно ще стане Сянлин („Ухайна лилия"). Това растение цъфти през лятото и е практически невъзможно да се „бори със снега", тъй че и споменаването на дълбок сняг също е алюзия – за фамилното име на Сюе Пан („сюе" означава сняг), който насила ще направи Инлиен своя наложница.

[27] Празникът на фенерите, или „Юенсяо дзие" се провежда от дълбока древност досега в 15-ия ден на първия месец по лунния календар. По обичая, домовете се украсяват с пъстроцветни фенери, които светят цяла нощ, а улиците са изпълнени с многолюдие, звън на гонгове и барабани, веселие и танци. Прославят се митичните дракон и феникс, които в китайското традиционно мислене са символи на хармонията, благополучието и добруването.

[28] Бейман е планината, където са погребани множество князе и аристократи от епохите Източна У, Уей и Дзин, поради което метафорично изразява идеята за гробище.